संस्कृत वार्ता:

दिनाङ्क : 17/11/2026

सायम् 06:20

<u>आदौ मुख्यवार्ता:</u>

· प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य फिलीपीन्स-देशस्य मनीला-नगरे त्रयोविंशतितमम् आसियान्-भारत-शिखर-सम्मेलनं सम्बोधयन् हिन्द-प्रशान्त-क्षेत्रे शान्तिं, स्थिरतां, समृद्धिं च सुनिश्चेतुं भारत-आसियान्-सहयोग-समेधनाय आह्वानम् अकरोत्।

· आसियान्-सदस्य-देशाः भारतं च पूर्व-सञ्चेतना-प्रणालीषु, आपात्कालीन-प्रतिक्रियायाम्, आपत्सज्जतायाम् अथ च उत्थानशील-पुनर्निर्माणे विशेषावधानं दत्त्वा आपत्प्रबन्धन-क्षेत्रे स्वकीय-सहयोगं सुदृढीकर्तुं सम्मतिं प्राकटयन्।

· राष्ट्रपतिः अवोचत् यत् विगतेषु दश-वर्षेषु देशे मलेरिया-रोग-प्रकरणेषु तज्जनित-मृत्युषु च प्रायः अशीति-प्रतिशतं न्यूनता आगता ।

· उत्तराखण्डे विगत-द्वादशहोरासु द्वयोः पृथक्-पृथक् मार्गदुर्घटनयोः द्वादशजनानां मृत्युः अभवत् तथा च एकत्रिंशत् जनाः आहताः; राष्ट्रपतिः द्रौपदीमुर्मुः, उपराष्ट्रपतिः सी. पी. राधाकृष्णन् तथा प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च शोकं प्रकटितवन्तः।

· **अपि च,**

· भारतदेशेन तुर्कीदेशः कट्वालोचितः यतोहि तुर्कीदेशः संयुक्तराष्ट्रे ओ.आई.सी. इत्यनेन सङ्घटनेन सह सहकारसम्बद्धस्य प्रस्तावस्य विषये परामर्शप्रक्रियायां नवदिल्लीं तथा अन्यान् कतिपयान् देशान् बहिष्कृतवान्।

<u>अथ वार्ता: विस्तरेण</u>

पीएम-मनीलासम्मेलनम

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य फिलीपीन्स-देशस्य मनीला-नगरे त्रयोविंशतितमम् आसियान्-भारत-शिखर-सम्मेलनं सम्बोधयन् हिन्द-प्रशान्त-क्षेत्रे शान्तिं, स्थिरतां, समृद्धिं च सुनिश्चेतुं भारत-आसियान्-सहयोग-समेधनाय आह्वानम् अकरोत्। सः अवोचत् यत् भारतस्य एक्ट्-ईस्ट् इत्यनया नीत्या अस्यै सहभागितायै नूतना गतिः प्रदत्ता अथ आङ्किकीय-प्रौद्योगिक्यां रक्षाक्षेत्रे, अन्तरिक्षेत्रे च सहयोगस्य विस्तारः कृतः ।

बाइट - पीएम एक्ट ईस्ट- 21 से.

सुदृढान् जन-स्तरीय-सम्बन्धान् प्रतिपादयन् सः सूचितवान् यत् चतुर्दशाधिक-द्विसहस्रतमात् वर्षादारभ्य सार्ध-द्विशतादधिकाः त्वरित-प्रभाव-परियोजनाः अथ च दशसहस्रादधिकाः छात्रवृत्तयः प्रदत्ताः सन्ति। तदनन्तरम् एकविंशतितमं पूर्व-एशिया-शिखर-सम्मेलनं सम्बोधयन् श्रीमोदी एकं शान्तिपूर्णं समृद्धं च हिन्द-प्रशान्त-क्षेत्रं प्रति भारतस्य प्रतिबद्धतां पुनः दृढीकृतवान् सहैव आसियान्-सङ्घटनस्य केन्द्रीयतायां विशेषं बलं दत्तवान्।

बाइट-पीएम इण्डो पैसिफिक- 31 से.

सः मनीला-स्थितस्य खालसा-दीवान-गुरुद्वारा इत्यस्य अपि दर्शनम् अकरोत् अथ च तस्य पुनर्विकास-कार्याणां शिलान्यास-समारोहे सहभागिताम् अपि अकरोत्।

आसियान-भारतशिखरसम्मेलनम

आसियान्-सदस्य-देशाः भारतं च अद्य पूर्व-सञ्चेतना-प्रणालीषु, आपात्कालीन-प्रतिक्रियायाम्, आपत्सज्जतायाम् अथ च उत्थानशील-पुनर्निर्माणे विशेषावधानं दत्त्वा आपत्प्रबन्धन-क्षेत्रे स्वकीय-सहयोगं सुदृढीकर्तुं सम्मतिं प्राकटयन्। इयं सम्मतिः फिलीपीन्स-देशस्य मनीला-नगरे आयोज्यमाने त्रयोविंशतितमे आसियान्-भारत-शिखर-सम्मेलने अभवत्, यत्र उभौ पक्षौ आपत्-प्रबन्धने सहयोग-

विषयकम् आसियान्-भारत-संयुक्त-वक्तव्यम् अङ्गीकृतवन्तौ। अनेन क्षेत्रीय-समन्वयस्य संवर्धनम् अथ च प्राकृतिक-आपदां प्रतिकाराय प्रतिरोधि-क्षमतायाः विकासः लक्षितः।

विराम

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम इदानीम आकाशवाणीतः प्रसार्यते।

॥ संस्कृत प्रोमो ॥

राष्ट्रपति-मलेरिया

राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदी-मुर्मुः अद्य अवोचत् यत् भारतेन विगतेषु वर्षेषु मलेरिया-रोगस्य नियन्त्रणे महत्त्वपूर्णा प्रगतिः कृता। राष्ट्रपतिः नव-दिल्ल्यां भारतीय-आयुर्विज्ञान-अनुसन्धान-परिषदः राष्ट्रिय-मलेरिया-अनुसन्धान-संस्थानस्य स्वर्ण-जयन्ती-समारोहं सम्बोधयन्ती इदं वक्तव्यं दत्तवती। सा प्रतिपादितवती यत् उत्तम-स्वास्थ्य-सेवाः, उन्नत-औषधानि, मशक-नियन्त्रण-अभियानानि अथ सामुदायिक-सहभागिता च मलेरिया-प्रकरणानां नियन्त्रणे प्रभावशालिनीं भूमिकां निर्वहन्ति। राष्ट्रपतिः सूचितवती यत् विगतेषु दश-वर्षेषु देशे मलेरिया-रोग-प्रकरणेषु तज्जनित-मृत्युषु च प्रायः अशीति-प्रतिशतं न्यूनता आगता, सहैव उच्च-प्रभावित-जनपदानां सङ्ख्या पञ्चपञ्चाशदधिक-शतात् न्यूनीभूय त्रयस्त्रिंशत् अवशिष्टा अस्ति।

नीत्यायोगः - राष्ट्रियकार्यशाला

नीत्यायोगेन अद्य नवदिल्ल्याः भारतमण्डपम् इत्यत्र 'लीडरशिप एस मिशन' इति विषयमधिकृत्य कार्यशालायाः शुभारम्भः कृतः। एषा पञ्चराष्ट्रियकार्यशालानां शृङ्खलायाः प्रथमा कार्यशाला अस्ति। एतासां कार्यशालानाम् आयोजनम् आगामिषु दिवसेषु भविष्यति। अन्यासु चतसृषु कार्यशालासु शासनस्य माध्यमेन सेवाप्रदानम्, समावेशितायाः माध्यमेन विकासः, रिक्थसम्बद्धपरिचयः तथा भारतस्य वैश्विकभूमिका इत्येते विषयाः चर्चिताः भविष्यन्ति। एषा कार्यशालाशृङ्खला आगामिवर्षस्य अक्टूबरमासपर्यन्तं प्रचलिष्यति।

उत्तराखण्डे मार्गदुर्घटनाः

उत्तराखण्डे विगत-द्वादशहोरासु द्वयोः पृथक्-पृथक् मार्गदुर्घटनयोः द्वादशजनानां मृत्युः अभवत् तथा च एकत्रिंशत् जनाः आहताः। अद्य प्रातः टिहरीजनपदस्य गुलर्-स्थानस्य समीपे यात्रिणाम् एकं बसयानं गभीरे गर्ते पतितम्। अस्यां दुर्घटनायाम् अष्टजनानां मृत्युः अभवत् तथा च पञ्चविंशतिः जनाः आहताः। अन्यस्यां दुर्घटनायामपि ह्यः रात्रौ रुद्रप्रयागजनपदे एकं वाहनं गभीरे गर्ते पतितम्। अनेन चतुर्णां जनानां मृत्युः अभवत् तथा च षट् जनाः व्रणिताः। राष्ट्रपतिः द्रौपदीमुर्मुः, उपराष्ट्रपतिः सी. पी. राधाकृष्णन् तथा प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च एतासु दुर्घटनासु जातायां प्राणहानौ शोकं प्रकटितवन्तः। ते व्रणितानां शीघ्रस्वास्थ्यलाभाय शुभकामनाः अपि प्रकटितवन्तः।

काशीतमिलसङ्गमः

दक्षिणरेलविभागेन काशीतमिलसङ्गमम् इत्यस्य कृते पञ्चविशिष्टरेलयानानां सूचना प्रख्यापिता। एतानि पञ्च विशेषरेलयानानि विभिन्नेषु दिनाङ्केषु कन्याकुमारीतः, चेन्नई-नगरात् तथा कोयम्बतूर-नगरात् प्रस्थास्यन्ति। काशीतमिलसङ्गमम् इत्यस्य वार्षिकोत्सवः नवम्बरमासस्य अष्टाविंशतिदिनाङ्काद् आरभ्य दिसम्बरमासस्य द्वादशदिनाङ्कं यावत् प्रचलिष्यति। एषः कार्यक्रमः काशी तमिलनाडु इत्येतयोः मध्ये च प्राचीनसम्बन्धस्य प्रतीकः अस्ति। तमिलनाडुतः प्रायः चतुर्दशशतं प्रतिभागिनः अस्मिन् सांस्कृतिककार्यक्रमे भागं ग्रहीष्यन्ति।।

भारत-तुर्किये

भारतदेशेन तुर्कीदेशः कट्वालोचितः यतोहि तुर्कीदेशः संयुक्तराष्ट्रे ओ.आई.सी. इत्यनेन सङ्घटनेन सह सहकारसम्बद्धस्य प्रस्तावस्य विषये परामर्शप्रक्रियायां नवदिल्लीं तथा अन्यान् कतिपयान् देशान् बहिष्कृतवान्। भारतदेशेन संयुक्तराष्ट्रमहासभायां प्रस्तावस्य प्रारूपस्य विरुद्धं मतदानं कृतम्। संयुक्तराष्ट्रे भारतस्य उपस्थायिप्रतिनिधिः राजदूतः योजना पटेलः वार्ताप्रक्रियायां पारदर्शितायाः समावेशितायाश्च अभावस्य आलोचनाम् अकरोत्।

॥ **इति वार्ता**: ॥